

Vergaderjaar 2017–2018

32 317

JBZ-Raad

Nr. 520

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID EN VOOR RECHTSBESCHERMING EN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 juli 2018

Hierbij bieden wij u, mede namens de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de geannoteerde agenda aan van de bijeenkomst van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken van 12 en 13 juli 2018 in Innsbruck, alsmede een geactualiseerd voortgangsoverzicht van JBZ-dossiers 2e kwartaal 2018¹.

Tevens maken wij van de gelegenheid gebruik om in te gaan op de stand van zaken rond de Schengengrenscore. Tot slot doe ik twee toezeggingen gestand die zijn gedaan tijdens het Algemeen Overleg over de JBZ-raad dd. 5 juli 2017 (toezegging over rechtbanken in Oekraïne (Kamerstuk 32 317, nr. 481)) en het AO over JBZ-raad dd. 31 mei 2018 (toezegging over interoperabiliteit (Kamerstuk 32 317, nr. 518)). Daarbij wordt de vraag beantwoord aan welke aanbevelingen van het Europees agentschap voor de fundamentele rechten (FRA) en de Europese toezichthouder voor gegevensbescherming (EDPS) tot nu toe tegemoet is gekomen bij de interoperabiliteitsonderhandelingen.

Rechtbanken in Oekraïne

In het Algemeen Overleg JBZ van 5 juli 2017 heeft mijn ambtsvoorganger, toegezegd dat hij tijdens de Oekraïne-Lunch op de Raad – indien het in de context zou passen – aandacht zou geven aan het belang van de nieuwe anti-corruptie rechtbanken in Oekraïne.

Meer specifiek betrof het hier de Informele Raad die plaatsvond in Tallinn aan het begin van het Estse Voorzitterschap. Tijdens deze lunch heeft mijn ambtsvoorganger inderdaad gesproken over het belang van de bestrijding van corruptie. Tevens sprak hij daar expliciete steun uit voor de inrichting

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

van specifieke anti-corruptie rechtbanken in Oekraïne. Hiermee is de toezegging gestand gedaan.

Migratie – Malta – schip Lifeline

Het schip Lifeline, eigendom van een Duitse ngo, heeft eind vorige week 224 migranten voor de kust van Libië opgepikt. Voor het schip heeft het Koninklijk Nederlands Watersport Verbond een zogenoemd International Certificate for Pleasure Craft (ICP) afgegeven. Op het schip is een Nederlandse vlag zichtbaar. Met een ICP van het Nederlandse Watersport Verbond verkrijgt een schip niet de Nederlandse nationaliteit. De Lifeline valt derhalve niet onder de Nederlandse vlaggenstaatverantwoordelijkheid.

Malta heeft verschillende lidstaten benaderd met het dringende verzoek of zij op humanitaire gronden een aantal migranten willen overnemen van het schip de Lifeline. Het kabinet is hiervan in beginsel geen voorstander omdat met een besluit tot overnemen van migranten die irregulier, via smokkelnetwerken, Europa trachten in te reizen een verkeerd signaal wordt afgegeven.

Tegelijkertijd was het kabinet zich ten volle bewust van de noodzaak dat een oplossing werd gevonden voor de migranten in kwestie die zich in een zeer moeilijke situatie op het schip bevonden. Het kabinet heeft de dringende oproep tot ondersteuning van Malta daarom vanuit humanitaire overwegingen en in de geest van Europese samenwerking gezien, en besloten daaraan gehoor te geven, samen met Benelux-partners België en Luxemburg, alsmede Frankrijk, Italië, Portugal, Noorwegen en Ierland. Daarmee ontstond voor Malta ruimte om de migranten van de Lifeline op te vangen.

Nederland heeft richting Malta de geste gedaan om de verantwoordelijkheid te nemen voor maximaal 20 asielzoekers. Vanwege bovengenoemd bezwaar is het de insteek van het kabinet dat dit UNHCR erkende vluchtelingen zijn die zich al op Malta bevinden en geen migranten die aan boord waren van de Lifeline. De maximaal 20 over te nemen asielzoekers zullen deel uitmaken van het jaarlijkse Nederlandse UNHCR-hervestigingsquotum.

Momenteel wordt in overleg met Malta gezien of een overname op deze wijze kan worden gerealiseerd. Degenen voor wie geen asielgrond bestaat zullen moeten terugkeren naar het land van herkomst, in beginsel vanaf Malta. Nederland is desgewenst bereid Malta hierin bij te staan, bijvoorbeeld met operationele of diplomatieke ondersteuning.

Malta heeft het schip de Lifeline aan de ketting gelegd om te onderzoeken of de kapitein regels heeft overtreden en heeft hem in voorlopige hechtenis genomen. Daarmee kan herhaling van deze ongewenste situatie met dit schip worden voorkomen. Verder heeft Malta aangekondigd ngo-schepen niet langer toe te laten in de Maltese havens. Schepen die de haven verlaten zullen niet meer terug kunnen keren naar Malta.

Benadrukt zij dat de geste van het kabinet geen structurele oplossing voor de situatie biedt, maar voort komt uit een concrete afweging in dit specifieke geval. De huidige situatie in de Middellandse Zee is onwenselijk, en het is onverminderd van belang een structurele oplossing te vinden en dit soort situaties in de toekomst te vermijden.

Het kabinet ondersteunt levensreddende activiteiten in algemene zin. De activiteiten van ngo-schepen in de Middellandse zee kunnen bijdragen

aan het redden van levens. Het is hierbij wel van belang dat de kapitein de orders van de kustwacht in wiens territoriale wateren de actie plaatsvindt opvolgt, en voor dergelijke activiteiten benodigde veiligheidsaspecten in acht neemt. Betrokken ngo's lijken niet altijd adequaat te zijn uitgerust om reddingsacties uit te voeren waardoor gevaarlijke situaties kunnen ontstaan voor zowel de bemanning als aan boord genomen drenkelingen. Bovendien heeft het kabinet zorgen over de aanhoudende irreguliere instroom van migranten die de Middellandse Zee opgaan met bootjes die niet geschikt zijn om de oversteek te maken, en in dit verband over de neveneffecten van de aanwezigheid van deze ngo's nabij de Libische kust. De Nederlandse wet- en regelgeving is, net als het internationale zeerecht, niet toegesneden op het structureel uitvoeren van reddingsoperaties in internationale wateren door dit soort schepen. Het kabinet beziet de mogelijkheden om hier betere kaders voor te scheppen.

Schengengrenscore

Op 19 juni is een Raadspositie bereikt over het voorstel voor aanpassing van de Schengengrenscore met betrekking tot het herinvoeren van de binnengrenscontroles. Op basis van dit mandaat kan de triloog met het Europees Parlement worden gestart. Nederland is positief over de Raadspositie. Het komt tegemoet aan een aantal aandachtspunten van Nederland, zoals de rol van de agentschappen bij het opstellen van het risicoassessment. De agentschappen kunnen desgevraagd informatie aanleveren aan de Europese Commissie ten behoeve van het opstellen van een opinie in plaats van het geven van een eigen beoordeling. Ook kan een lidstaat nu zelf bepalen op welke wijze informatie wordt gedeeld met het Europees Parlement. Verder behoudt de lidstaat de bevoegdheid om zelf het besluit te nemen om binnengrenscontroles in te voeren danwel te verlengen. De mogelijkheid tot verdere verlenging na een jaar en de rol van de Raad in dit besluitvormingsproces zijn geen onderdeel meer van de Raadspositie. De Raadspositie komt hiermee ook tegemoet aan de aandachtspunten van het parlement. Het kabinet zal zich blijven inzetten voor het versterken van het wederzijdse vertrouwen tussen de Schengenlanden.

Interoperabiliteit

In deze paragrafen wordt u nader geïnformeerd over de stand van zaken van de onderhandelingen in de Europese Unie aangaande de wetgevingsvoorstellen voor de versterking van de interoperabiliteit van centrale EU informatiesystemen in de EU ruimte van vrijheid, veiligheid en recht.

Daarbij wordt – volgend op de toezegging tijdens het AO JBZ Raad van 31 mei 2018 – uw vraag beantwoord aan welke aanbevelingen van de *European Union Agency for Fundamental Rights* (FRA) en *European Data Protection Supervisor* (EDPS) tot nu toe tegemoet is gekomen bij de onderhandelingen over de verordeningen. Ook de geamendeerde voorstellen van de Europese Commissie komen aan de orde. Voor de volledigheid ziet u hierbij de gehele titels van beide wetgevingsvoorstellen:

1. Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de vaststelling van een kader voor interoperabiliteit tussen EU informatiesystemen (grenzen en visa) en tot wijziging van Beschikking 2004/512/EG van de Raad, Verordening (EG) nr. 767/2008, Besluit 2008/633 /JBZ van de Raad, Verordening (EU) 2016/399 en Verordening (EU) 2017/2226;
2. Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de vaststelling van een kader voor interoperabiliteit tussen

Stand van zaken onderhandelingen

Op 14 juni jl. is het mandaat gegeven voor de onderhandelingen met het Europees Parlement, ook Nederland heeft steun uitgesproken voor de Raadspositie. Nederland heeft hierbij evenals in de eerdere fases van het onderhandelingstraject aandacht gevraagd voor voldoende waarborgen ten aanzien van fundamentele rechten, waaronder gegevensbescherming en het betrekken van het *European Criminal Record Information System – Third Country Nationals* (ECRIS-TCN) bij de interoperabiliteitsvoorstellen.

In het ambtelijk voortraject heeft Nederland actief geparticipeerd. Enkele voorbeelden van de tot dusver bereikte resultaten van de Nederlandse inzet zijn de volgende. Voldoende waarborgen op het gebied van continue beschikbaarheid van de informatie in de verschillende interoperabiliteitscomponenten voor eindgebruikers ten behoeve van effectieve operationele processen en het voorkomen van veiligheidsrisico's. Daarvoor kreeg Nederland van meerdere lidstaten steun. De Nederlandse tekstvoorstellen op dit onderwerp zijn opgenomen in de Raadspositie. Verder heeft Nederland op basis van de huidige voorstellen aangegeven niet overtuigd te zijn van de noodzaak en proportionaliteit van het betrekken van justitiële gegevens uit ECRIS-TCN op de verschillende componenten van het interoperabiliteitsvoorstel. Met betrekking tot dit punt staat Nederland vrijwel alleen.

Ook een aantal andere Nederlandse aandachtspunten zijn in de huidige tekstversies aangepast, zoals de Nederlandse wens om in de tekst op te nemen dat antwoorden van het *European Search Portal* (ESP) niet geïnterpreteerd mogen worden of worden gebruikt als een basis of reden om conclusies te trekken of om maatregelen te nemen tegen personen. Dit principe is verwerkt in artikel 22 en overweging 31a over de toegang van rechtshandhavingsautoriteiten tot migratiesystemen in het kader van het voorkomen, opsporen of onderzoeken van terroristische misdrijven of andere ernstige criminaliteit. In het artikel en de overweging wordt nu bepaald dat een «hit» indicatie enkel gebruikt mag worden om toegang te verzoeken tot de informatie in de bevraagde (onderliggende) informatiesystemen, conform de daarvoor geldende voorwaarden en procedures die vastgelegd zijn in de wetsinstrumenten van die informatiesystemen. Deze verzoeken zullen onderworpen zijn aan de gegevensbeschermingsbepalingen die staan beschreven in hoofdstuk VII van de interoperabiliteitsverordeningen en in Verordening (EU) 2016/679, Richtlijn 2016/680 of Verordening (EC) No 45/2001.

Nederland heeft tijdens de onderhandelingen de noodzaak benadrukt dat het ESP direct antwoorden teruggeeft wanneer één van de bevraagde systemen resultaten kan produceren en niet dat de resultaten van alle bevraagde systemen wordt afgewacht voordat het ESP één reactie aan de eindgebruiker teruggeeft. Dit is essentieel met het oog op een snelle identificatie van een persoon in het bijzonder bij grensprocessen waar tijd een belangrijke factor is. In de huidige interoperabiliteitsvoorstellen is in artikel 9(6) «one reply» verandert naar «a reply». Dit betekent dat antwoorden van individuele systemen direct ontvangen kunnen worden en dat niet gewacht hoeft te worden totdat alle centrale informatiesystemen een antwoord paraat hebben. De gebruiker krijgt hierbij te zien uit welke systemen nog een antwoord verwacht kan worden en van welk systeem niet, zodat onnodig wachten voorkomen wordt. Dit zal nader worden uitgewerkt in de uitvoeringshandelingen die de Commissie zal vaststellen met behulp van de Lidstaten.

In het BNC-Fiche is aangegeven dat Nederland de voorkeur geeft aan uitvoeringshandelingen boven gedelegeerde handelingen. Het is voor Nederland van belang dat lidstaten meebeslissen, omdat het interoperabiliteit-initiatief direct het beheer raakt van de door de lidstaten vergaarde en ter beschikking gestelde informatie. De Nederlandse inzet dat het vaststellen van de technische details van de gebruikersprofielen voor het ESP en het bepalen van het format van de ESP-zoekresultaten middels uitvoeringshandelingen tot stand komen is opgenomen in artikelen 8(2) en 9(7).

Verder heeft EP Rapporteur Jeroen Lenaers (EVP) op 29 mei jl. een concept rapport met betrekking tot het interoperabiliteitsvoorstel grenzen en visa uitgebracht. Vervolgens heeft EP Rapporteur Nuno Melo op 31 mei jl. een concept rapport omtrent het interoperabiliteitsvoorstel politieke en justitiële samenwerking, asiel en migratie uitgebracht. In de concept rapporten geven de rapporteurs aan de interoperabiliteitsvoorstellen te verwelkomen. De rapporteurs zijn van mening dat de mogelijkheden die interoperabiliteit geeft als maatregel om veiligheid te verbeteren en de buitengrenzen te beschermen proportioneel moeten zijn. De rapporteurs zien ook dat de interoperabiliteitscomponenten een mogelijkheid verschaffen om fundamentele rechten beter te beschermen, bijvoorbeeld door de correcte identificatie van *bona fide* personen te garanderen en identiteitsfraude te bestrijden. Daarnaast onderstrepen de rapporteurs het belang dat de interoperabiliteitscomponenten niet tot veranderingen voor de onderliggende systemen en de daarbij behorende regels en procedures zullen leiden. Ook het beperken van de lastendruk en de continue beschikbaarheid van de interoperabiliteitscomponenten worden door de rapporteurs als belangrijk ervaren. Het Europees Parlement zal naar verwachting na het zomerreces stemmen over deze concept rapporten.

Naar verwachting zullen de triloog-besprekingen met het Europees Parlement en de Europese Commissie na het zomerreces kunnen starten. Vermoedelijk zullen tijdens de triloog-besprekingen nadere waarborgen van de fundamentele rechten van derdelanders, de opinies van FRA, EDPS en de Artikel 29 werkgroep en de wijze waarop ECRIS-TCN is opgenomen in de verschillende componenten van het voorstel, onderdeel van besprekingen met het Europees Parlement zijn. Rekening houdend met het gegeven dat Nederland zich aan de Raadspositie heeft verbonden en binnen een krachtenveld van 28 EU-lidstaten opereert zal Nederland tijdens de triloog-besprekingen op deze punten ook blijven inzetten. In de uitvoering van het voorstel is het van belang dat een robuust systeem tot stand komt dat efficiencyopbrengsten voor taakorganisaties oplevert door middel van een zorgvuldig doelmatig en doeltreffend identificatieproces met bijbehorende expertise, zorgdraagt voor optimale beschikbaarheid van de gegevens voor eindgebruikers en de lastendruk voor de bevoegde autoriteiten die het interoperabiliteitinitiatief moeten uitvoeren beperkt. Ook over de triloofase zult u nauwgezet worden geïnformeerd.

Toezegging aan uw Kamer u te informeren over welke aanbevelingen van de FRA en de EDPS tegemoet wordt gekomen bij de onderhandelingen over de interoperabiliteitsverordeningen.

Tijdens het Algemeen Overleg JBZ op 31 mei jl. heeft de Minister van Justitie en Veiligheid toegezegd u te informeren over aan welke aanbevelingen van de FRA en EDPS tegemoet wordt gekomen bij de interoperabiliteitsonderhandelingen. Tijdens de onderhandelingen heeft Nederland meerdere malen aandacht gevraagd voor de opinies van de FRA en de EDPS. Gelet op de nieuwe teksten die ter tafel liggen, heeft het voorzitterschap – mede op aanreiken van voorstellen door Nederland – de opinies bij het opstellen van de Raadspositie betrokken.

De aanbeveling in opinie 3 van het FRA is opgenomen in artikel 2(2)(e) met als doel geen afbreuk te doen aan de speciale bescherming en waarborgen die worden geboden aan bepaalde categorieën van data (zoals gegevens uit Eurodac en ECRIS-TCN).

In de huidige versie van artikel 9(6) is de laatste zin verwijderd. Die zin stelde dat waar noodzakelijk het zoekresultaat, verschaft door het ESP, ook zou aangeven tot welk informatiesysteem of database de informatie in het zoekresultaat behoorde. De verwijdering van de zin wordt geadviseerd in FRA opinie 4 waarin wordt aangegeven dat dergelijke informatie kan leiden tot verschillende interpretaties, wat een risico meebrengt in de implementatiefase in verband met het doelbindingsprincipe. In opinie 4 adviseert de FRA ook om in artikel 9(1) op te nemen dat alleen de systemen worden bevraagd waarbij de gebruiker ook geautoriseerd is om deze systemen te bevragen. Deze aanbeveling is overgenomen door een verwijzing op te nemen naar het gebruikersprofiel en toegangsrechten op basis van EU en nationaal recht.

In de Raadspositie over de interoperabiliteitsvoorstellen is overweging 13(a) toegevoegd. In deze overweging staat dat het ontwerp van het ESP er voor moet zorgen dat de gegevens die worden gebruikt door de gebruiker van het ESP om een zoekopdracht uit te voeren niet worden gedeeld met de eigenaren van de Interpol gegevens. Verder moeten de resultaten van de zoekopdracht ook niet automatisch worden gedeeld met de eigenaar van de Interpol gegevens. Een positief resultaat mag alleen worden gedeeld na een beoordeling van de bevoegde instanties, waaronder het Interpol Centraal Bureau van de lidstaat die de zoekopdracht in de Interpol gegevensbanken uitvoert. Deze overweging laat duidelijk zien dat aandacht wordt besteed aan de aanbeveling van FRA opinie 5 waarin, met behoud van het regelgevend kader van Interpol, terughoudendheid inzake het delen van informatie in Interpol verband wordt voorgestaan in het geval het asiel gerelateerde informatie betreft.

Voor wat betreft FRA opinie 6, verwijst artikel 13(1) van de interoperabiliteitsvoorstellen niet meer naar artikel 20(3)(x) van de Schengen informatie Systeem (SIS) verordening aangaande het data element DNA, maar naar artikel 20(3)(y) van de SIS verordening aangaande dactyloscopische data. De *shared Biometric Matching Service* (sBMS) zal dus geen DNA gegevens of mathematische verwijzingen naar DNA informatie uit het SIS opslaan. Reden voor deze aanbeveling van het FRA was het gebrek aan noodzaak om weergaven van DNA gegevens in een gemeenschappelijke biometrische matchingservice op te slaan wanneer deze informatie alleen in het SIS is opgeslagen voor beperkte specifieke doeleinden. Deze informatie kan dus niet met data van andere informatiesystemen onderhevig aan de EU wetgeving inzake interoperabiliteit worden vergeleken.

In de huidige versies van artikelen 15 en 23(1) staat dat gegevens automatisch uit de sBMS en *Common Identity Repository* (CIR) zullen worden verwijderd. De tekst voldoet hiermee aan FRA opinie 8. Dit is ook conform paragraaf 85 van de EDPS opinie (zie hieronder). Ook FRA opinie 9 inzake het benadrukken dat versterking van data accuratesse (kwaliteit) één van de doelen is van de interoperabiliteitwetgeving, is overgenomen in de overwegingen van de interoperabiliteitsvoorstellen – in het bijzonder overweging 10.

De aanbeveling in FRA opinie 13 is terug te zien in de artikelen 32(6) en 33(5) van de verordeningen. Deze artikelen verplichten lidstaten om een

rode of witte link onverwijld te rectificeren wanneer de lidstaat bewijs heeft dat de desbetreffende link feitelijk onjuist of niet *up-to-date* is, of dat de gegevensverwerking in de *Multiple Identity Detector* (MID), de CIR of het SIS in strijd is met de interoperabiliteitsverordeningen. Ook heeft de lidstaat die de link rectificeert hierbij de verplichting om de andere lidstaat die verantwoordelijk is voor het handmatig controleren van de link, onmiddellijk te informeren. Dit is tevens in lijn met paragraaf 96 van de EDPS opinie.

De aanbeveling in FRA opinie 15 geeft aan dat de plicht om elke persoon met een rode of gele link naar een tweedelijnscontrole te verwijzen moet worden verwijderd uit artikelen 55(a) en 29(4) en overwegingen 58 en 59, omdat dit tegenstrijdig is met de proportionaliteitswaarborg zoals opgenomen in de Schengengrenscore. Dit is in de huidige tekstversie verwerkt. Ook is de noodzaak dat de MID moet voorkomen dat discriminatie ontstaat inzake personen die rechtmatig meervoudige identiteiten hebben, opgenomen in overweging 37 van de interoperabiliteitsvoorstellen.

De aanbeveling in FRA opinie 22 inzake het informeren van derdelanders of staatlozen die in een onreglementaire situatie verkeren, zoals in artikelen 13 en 14 van de Eurodac verordening uiteengezet, over de verwerking van hun persoonsgegevens in interoperabiliteitskader, is nu deels verwerkt in artikel 46(2)(d) van interoperabiliteitsvoorstel omtrent politieke en justitiële samenwerking, asiel en migratie. In de huidige versie van dit artikel is een verwijzing naar artikelen 12, 13 en 14 van de Eurodac verordening opgenomen. Wel is in artikel 46(2)(d) de verwijzing naar artikel 10 van de Eurodac verordening verwijderd.

De aanbeveling in FRA opinie 25 is opgenomen in de huidige interoperabiliteitsvoorstellen door artikelen 47a over sancties en 47b over aansprakelijkheid aan de voorstellen toe te voegen. Daarbij is de tekst gehanteerd zoals overeengekomen met het Europees Parlement inzake de ETIAS-verordening.

In artikel 66 is opgenomen dat tijdens trainingen bijzondere aandacht moet worden besteed aan het proces van het detecteren van meerdere identiteiten, inclusief de verificatie van linken en de bijbehorende noodzaak om de waarborgen omtrent fundamentele rechten te garanderen. Dit is conform opinie 27 van de FRA.

– European Data Protection Supervisor (EDPS)

De EDPS beveelt in paragraaf 73 aan om een bepaling op te nemen in de verordeningen waarmee wordt voorzien in de toepasbaarheid van de EU privacy regelgeving. Deze aanbeveling is gedeeltelijk overgenomen in de huidige tekstvoorstellen, doordat een overweging (48a) is opgenomen waaruit blijkt dat Richtlijn 2016/680 van toepassing is op gegevensverwerking door bevoegde autoriteiten in het kader van het voorkomen, opsporen of onderzoeken van terroristische misdrijven of andere zware criminaliteit. Voor wat betreft de toepasselijkheid van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de aangepaste verordening 45/2001, bestonden al overwegingen (overwegingen 45 respectievelijk 50). Verder zijn in artikelen van voorstellen verwijzingen opgenomen naar de relevante EU gegevensbeschermingswetgeving waaronder in hoofdstuk VII inzake gegevensbescherming.

In paragraaf 78 vraagt de EDPS waarom de foto van de VIS aanvrager niet wordt genoemd in artikel 13(1)(b) van de voorstellen. Artikel 13 betreft de gegevens die worden bewaard in de biometrische *templates* van de

sBMS. Inmiddels is in dit lid een verwijzing naar lid 9(5) van VIS Verordening 767/2008 opgenomen. Dat betekent dat de foto van de VIS aanvrager nu ook onder artikel 13(1)(b) valt.

In paragraaf 80 vraagt de EDPS om een definitie op te nemen van de term «duur van verzoek» (als één van de onderdelen die moet worden gelogd door eu-LISA) omdat niet vanzelfsprekend is wat deze term betekent. In de huidige tekstversie is artikel 16 lid 1(1)(e), waar deze term werd genoemd, verwijderd.

Ook beveelt de EDPS in paragraaf 85 aan om in de desbetreffende artikelen te specificeren dat de automatische verwijdering van gegevens van toepassing is, om te voorkomen dat gegevens alsnog te lang worden bewaard. In de huidige versies van de verordeningen staat o.a. in artikelen 15, 19, 23, 25 en 36 dat gegevens automatisch zullen worden verwijderd.

In paragraaf 94 wijst de EDPS op een redactionele fout in de artikelen 26 en 29 van de voorstellen. Hier stond namelijk dat de SIRENE Bureau alleen toegang hebben tot de MID wanneer een SIS signalering over een persoon wordt geactualiseerd. Inmiddels zijn deze artikelen aangepast en staat er dat het SIRENE bureau toegang tot de MID heeft wanneer een SIS signalering wordt gemaakt of bijgewerkt. Artikel 26 en artikel 29 zijn nu ook in lijn met artikel 27.

Ook beveelt de EDPS in paragraaf 96 aan om een mechanisme op te zetten waarmee lidstaten zelf een incorrecte link kunnen rectificeren. Artikelen 32(6) en 33(5) verplichten lidstaten om een desbetreffende link te rectificeren wanneer de lidstaat bewijs heeft dat de link feitelijk onjuist of niet *up-to-date* is, of indien gegevensverwerking in de MID, de CIR of de SIS in strijd is met de interoperabiliteitsverordeningen.

De aanbeveling van de EDPS in paragraaf 116 om in de artikelen 46 en 47 ook een verwijzing naar Richtlijn 2016/680 op te nemen, is overgenomen.

De EDPS beveelt in paragraaf 119 aan dat betrokkenen moeten worden geïnformeerd over de desbetreffende bewaartermijnen waarin hun gegevens mogen worden bewaard. In de huidige versie van artikel 46 is opgenomen dat personen wiens gegevens zijn opgeslagen in de sBMS, CIR of MID moeten worden geïnformeerd door de verwerkingsverantwoordelijke over de bewaartermijn van de gegevens en de criteria die worden gebruikt om deze termijn te bepalen.

In paragraaf 134 t/m 136 beveelt de EDPS aan om logs van gegevensverwerking in de ESP en de sBMS, ook op nationaal niveau te bewaren. In de huidige tekstvoorstellen is in artikel 10(1)(a) en artikel 16(1)(a) de verplichting opgenomen voor lidstaten om logs van gegevensverwerking in de ESP en de sBMS op nationaal niveau te bewaren.

In de Raadspositie staat in artikel 49(3) dat elke lidstaat ervoor moet zorgen dat de toezichthoudende autoriteiten die zijn aangesteld conform artikel 51(a) van Verordening 2016/679 en artikel 41(1) van Richtlijn 2016/680 op onafhankelijke wijze de rechtmatigheid van de verwerking van persoonsgegevens die vallen onder de Interoperabiliteitsverordeningen controleren. Hiermee wordt voldaan aan EDPS opinie paragraaf 138.

Geamendeerde voorstellen van de Europese Commissie

De Commissie heeft op 13 juni jl. zogenaamde «consequential» amendementen uitgebracht op de oorspronkelijke interoperabiliteitsvoorstellen. Dat zijn COM(2018)478 en COM(2018)480. Het betreft:

1. Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de vaststelling van een kader voor interoperabiliteit tussen EU informatiesystemen (grenzen en visa);
2. Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de vaststelling van een kader voor interoperabiliteit tussen EU informatiesystemen (politiële en justitiële samenwerking, asiel en migratie) en tot wijziging van de Eurodac Verordening.

Doel van deze amendementen is om de interoperabiliteitsvoorstellen te wijzigingen alleen in zoverre dit noodzakelijk is om wijzigingen aan te brengen in de onderliggende rechtsinstrumenten van individuele informatiesystemen ten behoeve van een goede uitvoering van de interoperabiliteitsvoorstellen. Deze amendementen worden gepresenteerd in verband met de ontwikkelingen omtrent de onderhandelingen voor de onderliggende rechtsinstrumenten, zoals de SIS Verordeningen en de eu-LISA Verordening. Mede in verband met de amendementen is het financiële overzicht van de interoperabiliteitsvoorstellen aangepast. Het budget voor het EBCG (Frontex) valt lager uit dan eerder aangegeven in het oorspronkelijke kostenoverzicht, terwijl het budget voor eu-LISA omhoog zal gaan in verband met de voorliggende amendementen. Verder wordt er een specifiek budget gewijd aan het dekken van de kosten voor het herzien van het netwerk en het centrale Schengen Informatie Systeem voor de geschatte toename aan zoekopdrachten die waarschijnlijk zullen plaatsvinden als gevolg van interoperabiliteit. De Commissie geeft aan dat deze voorstellen in overeenstemming zijn met het voorstel van de Commissie voor het volgende meerjarig financieel kader van 2 mei 2018. Zoals in het BNC Fiche² aangegeven is het kabinet van mening dat de eventuele financiële gevolgen van de voorstellen voor de EU-begroting, moeten passen binnen de kaders van het toekomstige Meerjarig Financieel Kader (MFK). Het kabinet zal dit proces kritisch volgen en wil op dit moment niet vooruit lopen op de inhoud en omvang van het MFK na 2020, zodat ruimte wordt gehouden om het volgende MFK te zijner tijd integraal te kunnen afwegen. Naar verwachting zullen de «consequential» amendementen in juli op ambtelijk niveau tussen lidstaten worden besproken.

Implementatie scan

Zoals toegezegd aan uw Kamer tijdens het AO JBZ d.d. 31 mei jl. zult u binnen vier maanden over de implementatie scan worden geïnformeerd of zoveel eerder als mogelijk.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
F.B.J. Grapperhaus

De Minister voor Rechtsbescherming,
S. Dekker

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
M.G.J. Harbers

² Kamerstuk 22 112, nr 2479.